

Çocuklar şirle büyüsün

SEVİNÇ SAHİN

Küçük büyük herkesin ruhuna hitap eden şiirler, en çok da çocukların hayal dünyasında yer eder. Çocuklarımıza yapacağımız en büyük iyiliklerden biri, onları şiirle tanıştırmaktır. Ninni, şiirlerle büyüttüğümüz çocuklarımızın kütüphanelerinde de şiir kitapları için esash bir yer açmalı.

Şiir, kelimelerin kanatlanarak tüm evreni dolaşip okuyucunun kalbine inmesidir. Ve şiir, bu kanatlara tutunan okuyucuları başka diyarlara götüren sırlarla dolu bir araçtır. Böylesi yolculuklara çıkmaya aşina olan biri olarak şunu belirtmeliyim ki; bazen bu yolculuklardan dönmüş olmaktan hiç hoşlanmıyorsunuz. Şiirin diğer edebiyat dalları içerisindeki yeri müstesnadır, tartışılmazdır. Hele de “çocuklar için şiir” denilince şöyle durup, uzunun bir nefes almak gerekir doğrusu. Çocuklar için yazmak zorken bir de çocuklar için şiir yazmak olunca mesele, bir değil birkaç uzunun nefes gerekiyor cidden. Çocuklar için yazılan şiirlerden bahsederken “Çocuk şiirleri” kavramı aklımı daima karıştırmıştır desem yalan olmaz. İnsanoğlu ritmi severek dünyaya gelir. Bebeklerin ninnilerle büyütülmesi boşuna veya tesadüfi değildir. Ninniler, dikkatli ebeveynlerin ritmin bebek üzerinde yaptığı tesiri keşfidir. Ahenk ve ritim ruhumuza hitap eden ve biz de güzel duygular uyandıran iki etkidir. Bebekler de dahil olmak üzere tüm çocuklar şiiri seviyorlar desek hiç te abartmış olmayız. Çocuklar için 7 kitaplık bir seçki hazırladık.

KUŞLAR VE ÇOCUKLAR BİR ARADA

Mustafa Ruhi Şirin, ruhu çocuk kalmış, çocukların her halinden anlayan çocuklar için yazar, konuşan ve savaşan biri. Çocuk Vakfı'nın kurucularından biri ve çocuklarla ilgili yaptığı sayısız çalışmalarla dünyaya adını duyurmuş bir yazar-şair ve eğitimcimiz. Bu ülkenin gururu olarak tanınıyorum ben kendisini. Kelimeleri çocuk duyarlılığıyla kullanan Şirin, Çocuk Kalbimdeki Kuş kitabındaki her şiirde kuşlar ve çocukları bir araya getirmiş. Kuşlar ve çocuklar. Gülüşmelerini çoğu yazarın “kuş cıvıltıları” diye tarif ettiği çocukların gözyle kuşlara bakmış Mustafa Ruhi Şirin. Mustafa Ruhi Şirin aynı zamanda Türkiye Çocuk Vakfı'nın Kurucusudur. Çocuklar için sadece şiir ya da öykü yazmıyor, onların yaşamlarını iyileştirmek adına da çok uğraş veriyor.

HER COĞRAFYAYA UĞRUYORUZ

Kuş Ayak kitabının şairi Fazıl Hüsnü Dağlarca, Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin en önemli isimlerinden biridir. Şairin sahip olduğu 130 kitabından 30'u çocuklara yöneliktir. Şiir kitaplarının sayıca üstünlüğünün tartışılmaz bir gerçek olması yanında O'nu Türk çocuk edebiyatı sahasında da vazgeçilmez bir şair ve çocuk şiirinin usta bir kalemi olarak da görmek gereklidir. O, çocuk şiirinde, sahip olduğu yenilikçi anlayışı ve çocuk şiirlerinde kullandığı yöntem ve teknikle de çağdaş çocuk şiirini yaratmış bir şairimizdir. Dağlarca'yı çocuklar için şiir yazmaya yönelten en önemli özelliği, yaşamın içinde şiirin ta kendisi olan çocuklara duyduğu sevgisidir. Şaire göre hiçbir şey hayat ve hayatın bize sunduğu küçük bir varlık olan çocuk kadar şaşırtıcı olamaz. Dağlarca'nın çocuk şiirleri, insan, doğa ve hayvan sevgisi, çevre bilinci, öğrenme ve okuma tutkusu, aile, yurt ve Atatürk dizeleriyle örülmüş ve tüm çocuklara armağan edilmiştir. Onun çocuklara yönelik yazdığı şiir kitaplarında kullanmış olduğu dil ve üslup özellikleri, temaları, an Türkçesi, eserlerini her coğrafyadan çocuğun ve içindeki çocuğu kaybetmemiş yetişkinlerin de sevmesine olanak sağlamıştır. Şair, bu yönüyle sanatını evrensel boyuta taşımış; Türk çocuk edebiyatındaki ve dünya üzerindeki şair kimliğini, yerini ve önemini oldukça sağlamlaştırmıştır.

KAR SESLERINE KULAK VERİN

Kendi ifadesiyle küçük yaşlardan beri yazar olmayı isteyen Mavisel Yener, bugüne kadar 100'e yakın kitap yayınladı. Çocuk şiirlerinden oluşan kitabı Kar Sesi'nde “kanatlı” olduğuna inandığı kelimeler, çocukların duygularına akis oluyor. O kadar yumuşak ve naif yağarak yeryüzünü renklerin en saf olanına, beyaza boyayan kann bir sesi olduğunu hiç farketmiş miydiniz? Zaten yazarın ve şairin işi bu değil mi, gözden ve gönülden kaçırdıkları-

mızı bize göstermek hatırlatmak. Kitap boyunca hem çocuğunuzu daha iyi anlayacaksınız hem de çocukken nasıl hissettiğiniz ve düşündüğünüzü hatırlayacaksınız.

YÜREKTE BİR GEZİNTİ

Yazar ve şair olacak kişi, çocukken kendini belli ediyor sanırım. Vural Kaya, “arkadaşlarım teneffüslerde koştururken ben şiir ezberlemek için sınıfta kalırdım” diyor bir söyleşisinde. Çocuk olmayı başarabilen, bir çocuğun yüreğinde ya da bir çocuğun yüreğiyle gezinme becerisine sahip olan yazarlardan biri o. “Bir Şiir Sana Bir Şiir Bana” isimli kitabında buna çok yakından şahit oluyoruz. Muhatabınız çocuksa dizelerin ihtimamla dokunması gerekir. Bunu en iyi başarmış şairlerimizden biridir Vural Kaya. Çocuklarımıza yapacağımız en büyük iyiliklerden biridir onları şiirle tanıştırmak. Ve onlara kurduğunuz kütüphanelerinde şiir kitapları için esash bir yer açmak.

KELİMELERİN GUCU ADINA

Cahit Ökmen'in kaleminden çıkan Portakal Yıldızı, yeryüzündeki yaşamı ve gökyüzünü ifade eden bir isim olmuş; bir çocuk şiirleri kitabı için güzel bir isim. Sadece ismi değil kitabın ilk şiiri Sevinç'ten başlayarak kitapta yer alan tüm şiirler de çocuk yüreğinden kopup gelen ve yine ancak bir çocuk yüreğinde sükunet bulacak dizlerden oluşuyor. Birçok ödül sahibi bir şair Ökmen'in Melankolik Masal isimli bir şiir kitabı daha var. Şiirin estetiğine ait ne varsa çocuk şiiri için de geçerlidir. Çocuklar için yazılan diğer tüm eserler gibi çocuk şiirini de bir yetişkin okuduğunda aynı tadı alabilmeli. Şiir çocukta estetik duygular uyandırır ve ona kelimelerin ne denli güçlü olduklarını hissettirir. Portakal Yıldızı da bunu başarmış, başucu olabilecek eserler arasında sayabileceğimiz bir eser.

YARIM ASIRLIK ANTOLOJİ

Değerli şairlerimizin çocuklar için yazdıkları şiirlerden seçmelere yer verilmiş bir antoloji olan “Türk Yazınından Seçilmiş Çocuklar İçin Şiirler” kitabını Memet Fuat 1968 yılında hazırlamış. 2017 ocak ayında YKY tarafından yeniden yayınlanan antolojide, şiirimizin büyük ustaları Nâzım Hikmet, Asaf Hâlet Çelebi, Cahit Sıtkı Tarancı, Rafat İlğaz, Bedri Rahmi Eyuboğlu, Orhan Veli, Oktay Rifat, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Melih Cevdet Anday, Behçet Necatigil ve Cahit Külebi “çocuklar için de bir şeyler diyebilecek şiirleri”yle bir araya geliyor. Bir şairi ve şiirlerini bir arada görmek ve okumak imkanı sunan bu değerli eserden söz etmemek olmazdı. Bir antoloji oluşturmak oldukça fazla emek ve titizlik isteyen bir iştir ve bu işi hakkıyla yapan insanların ve eserlerinin kıymetini bilmek gerekir.

SALINCAKTA ŞİİRLER

Seçkimizin son eseri yine bir antoloji kitabı; Nurettin Durman'dan Salıncakta Sallanan Rüzgar. Eserde kimler yok ki; Necip Fazıl Kısakürek, Cahit Zarifoğlu, Cahit Koytak, Metin Önal Mengüşoğlu, Hüseyin Atlansoy, Mustafa Ruhi Şirin, Bestami Yazgan, Mevlana İdris, Hüseyin Akın, Nurettin Durman, Arif Ay, Ahmet Mercan... Hepsini birbirinden değerli yazar-şairlerimizin çocuk yürekleriyle çocuklar için yazdıkları birçok güzel şiiri bir arada bulabilmek insanı son derece heyecandırıyor.

